RNI No. MAHBIL /2009/35530

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ११, अंक ९] बुधवार, एप्रिल ३०, २०२५/वैशाख १०, शके १९४७ [पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ३०

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०२५ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २.— महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश.	**पृष्ठे** १-३

नगरविकास विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ३० एप्रिल २०२५.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. II OF 2025.

AN ORDINANCE

FURTHER TO AMEND THE MAHARASHTRA MUNICIPAL COUNCILS, *NAGAR PANCHAYATS* AND INDUSTRIAL TOWNSHIPS ACT, 1965.

सन २०२५ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक २.

महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांकरिता, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी, महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे, अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे ; १९६५ चा महा. ४०.

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत :—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.

१. (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०२५, असे म्हणावे.

(२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन १९६५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४० याच्या कलम १५०क ची सुधारणा.

२. महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ याच्या कलम १५०क मध्ये, पोट-कलम (१) मधील,— १९६५ चा महा. ४०.

(१) विद्यमान परंतुकापूर्वी, पुढील परंतुक समाविष्ट करण्यात येईल :—

" परंतु, नगरपरिषद, राज्य शासनाच्या मान्यतेने, मालमत्ता कर भरण्यासाठी प्रामुख्याने जबाबदार असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला किंवा व्यक्तींच्या वर्गाला शास्तीमध्ये सूट देईल :";

(२) विद्यमान परंतुकामध्ये, " परंतु," या मजकुराऐवजी, " परंतु आणखी असे की," हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

निवेदन

महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ (१९६५ चा महा. ४०) च्या तरतुदींनुसार, नगरपरिषदा, नगर पंचायती त्यांच्या क्षेत्रांच्या अंतर्गत स्थित असलेल्या जमिनी आणि इमारती किंवा दोन्ही यांवर मालमत्ता कर बसवितात.

२. नगरपरिषदा आणि नगर पंचायती यांच्याद्वारे बसविण्यात येणारा मालमत्ता कर हा, मालमत्ता धारक अशा मालमत्ता वापरात नसण्याच्या कारणामुळे, मालमत्ता धारकांच्या आर्थिक अडचणीमुळे आणि अनेक कारणांमुळे भरत नाहीत असे निदर्शनास आले आहे. उक्त अधिनियमाच्या कलम १५०क मध्ये, जर करांची रक्कम भरण्यास जबाबदार असलेल्या व्यक्तीने विनिर्दिष्ट वेळेच्या आत ती भरली नाही तर, जी अदत्त करांची रक्कम किंवा तिचा भाग यांव्यतिरिक्त, त्याने ज्या दिनांकापर्यंत असा कर भरावयाचा होता, त्या शेवटच्या दिनांकानंतर प्रत्येक महिन्यासाठी किंवा त्याच्या भागासाठी अशा कराच्या दोन टक्के इतकी रक्कम, शास्ती म्हणून भरण्यास तो जबाबदार असेल अशी तरतूद करण्यात आली आहे. कालौघात, विनिर्दिष्ट वेळेत करांची भरणा न केल्यामुळे, उक्त शास्तीची रक्कम, मालमत्ता करांच्या रकमेपेक्षा जास्त होते आणि ती वाढतच राहते. म्हणून, शास्ती भरण्याची रक्कम, मालमत्ता करांच्या रकमेपेक्षा जास्त असल्याने किंवा दंडाची रक्कम सतत वाढत असल्यामुळे, अनेक मालमत्ताधारक करांची उक्त थकबाकी भरत नाहीत. याचा नगरपरिषदा व नगर पंचायती यांच्या कर संकलनावर प्रतिकूल परिणाम होतो.

३. पाणीपुरवठा, स्वच्छता, पदपथ दिवे, रस्ते, इत्यादींसारख्या सुख-सुविधा पुरवण्याकरिता करांची वेळेवर वसुली करणे आवश्यक आहे. मालमत्ता करांची थकबाकी प्रदान करण्याकरिता मालमत्तेच्या मालकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी शास्तीमध्ये सूट देण्याचा विषय विचाराधीन होता.

तथापि, सध्या उक्त अधिनियमामध्ये मालमत्ता करांवरील शास्तीच्या रकमेत सूट देण्याबाबत कोणतीही तरतूद नाही. त्यामुळे परिषदेला, राज्य शासनाच्या मान्यतेने, मालमत्ता कर भरण्यासाठी प्रामुख्याने जबाबदार असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला किंवा व्यक्तींच्या वर्गाला शास्तीच्या रकमेत सूट देण्याची तरतूद करण्यासाठी उक्त अधिनियमाच्या कलम १५०क मध्ये सुधारणा करणे, शासनास इष्ट वाटते.

४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी, महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५, यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे. म्हणून हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई,
दिनांक ३० एप्रिल २०२५.

सी. पी. राधाकृष्णन,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ. के. एच. गोविंद राज,
शासनाचे प्रधान सचिव.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.